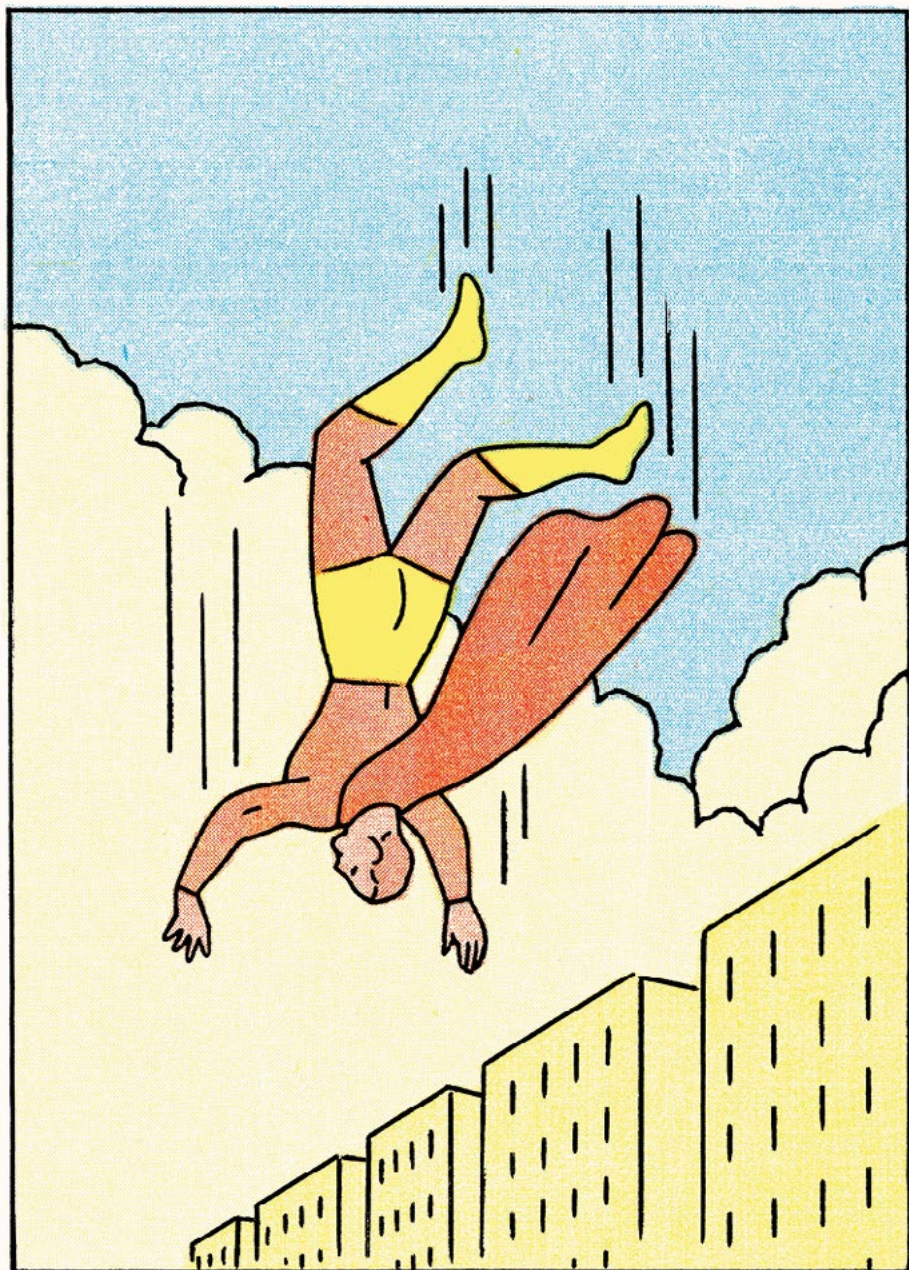

CHODINKOVÉ

Michal Skalník

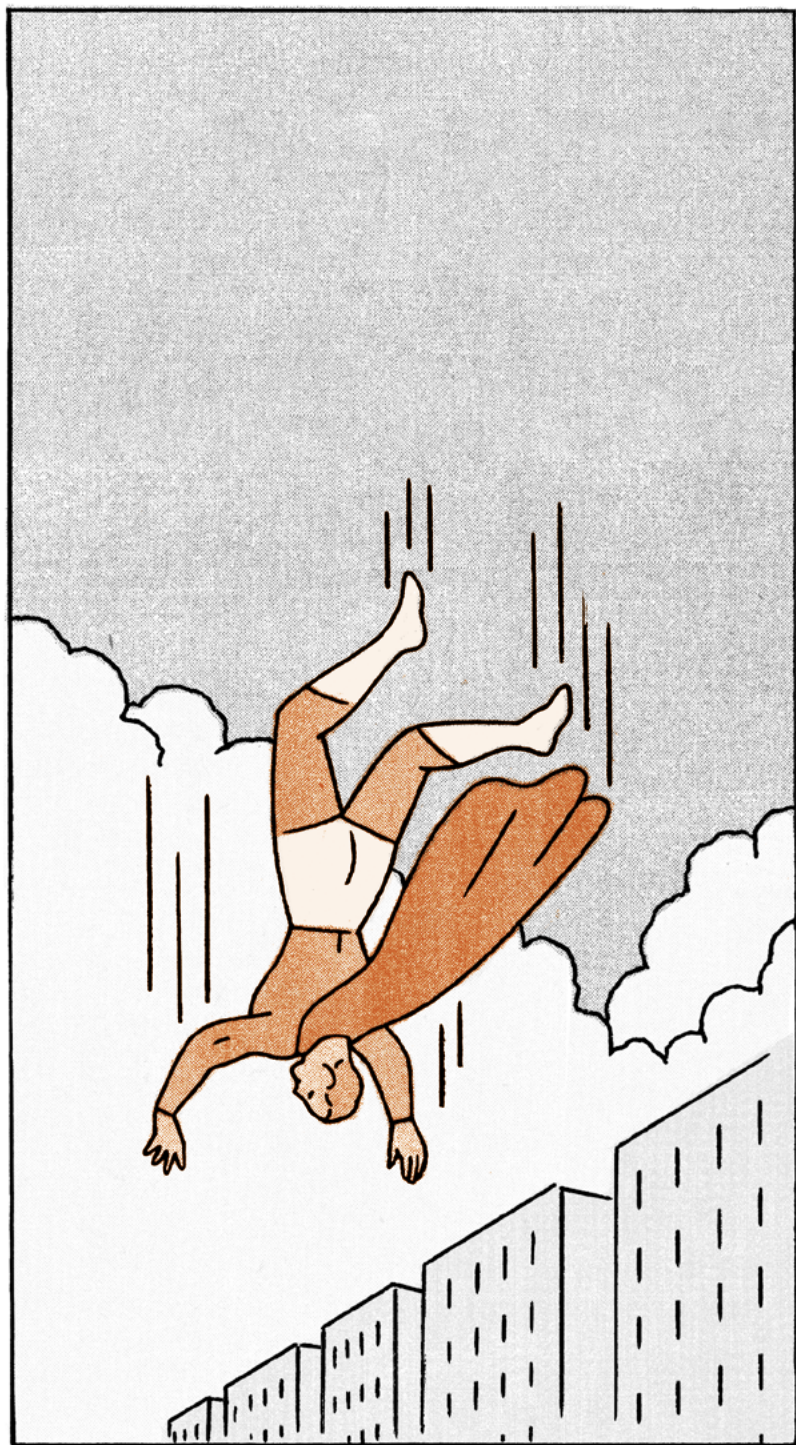
Host

m

Chudinkové

S

CHODINKOVÉ

Michal Skalník

Brno 2024

Přeložil

Libor Dvořák

Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice
2019/790/EU je bez souhlasu nositele práv zakázána.

© Michal Skalník, 2024

Cover illustration © Alain Pilon

Translation © Libor Dvořák, 2024

Czech edition © Host – vydavatelství, s. r. o., 2024

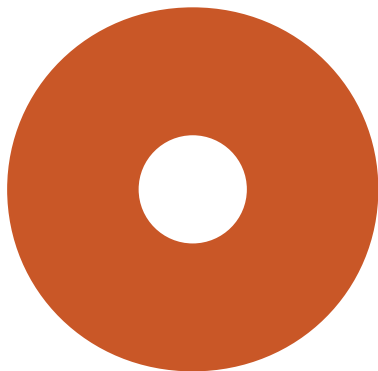
(elektronické vydání)

ISBN 978–80–275–2365–8 (PDF)

ISBN 978–80–275–2366–5 (ePUB)

ISBN 978–80–275–2367–2 (MobiPocket)

*„Nechť rostou koule jako květ všem chlapům planety
a my pak celému světu nabídneme kultivovanou sílu
našich koulí, která už nebude destruovat, ale tvořit...
a proč ne rovnou zázraky... Amen.“*
(zpráva od přítele)

Kyvadlo

Když se člověk ocitne ve sračkách, tak se toho nedokáže zbavit, pořád se k tomu vrací, v dvoutaktu, který mění svůj rytmus a délky, když jedna tam vždy znamená druhou zpět, myšlenky fungují jako kyvadlo, a když jedna vyběhne nahoru a já si v předsíni našeho bytu řeknu, „tak, a teď se běhnu dolů a v obchodě nakoupím všechno to krásné, o čem vím, že to moje rodina potřebuje k večeři, všechno, co je nezbytné k tomu, aby všichni kolem stolu byli šťastní“, tak to vůbec nezní špatně, řekl bych, že to zní dokonce jako hezký život, ale jakmile se u dveří začnu obouvat, tak se to kyvadlo vrací zpátky, a jak mi prosvítí hlavou, hned si připomínám, že tak jako tak vězím ve sračkách, i když si teď dejme tomu vyběhnu kousek na ulici a chvílku se ověšený nákupními taškami provětrám, nakonec se stejně budu muset vrátit do sraček, protože v těch sračkách jednoduše dlím, je to stav mé mysli, tam jsem doma, a jakmile se postavím, tak se to kyvadlo zase vrátí zpátky a já pěkně otevřu dveře a mříž a vyjdu na pavlač a mám tašku a peněženku, jsem připravený a moje hlava mě krásně pouští vpřed a říkám si, že už je fakt pozdě, že jsem si ani nevšiml, že už je skoro tma, a pohlédnu nahoru a na střeše opět sedí celý zástup holubů a hážou po mně nervózním očkem, a tak se raději protáhnu při zdi a otevírám další mříž toho superzabezpečeného baráku, co se pomalu rozpadá, a jakmile

procházím dveřmi ke schodišti, kyvadlo se znovu vrací zpátky, a sotva se mříž za mnou zabouchne, znovu si řeknu, že tohle není život, ale jednoduše cosi, co nezvládám, něco, co je nad mé síly, něco, s čím prohrávám, něco, co ze sebe nedokážu setřást, a i kdybych od všeho utekl a obletěl půl zeměkoule a někde daleko se jako malá vzdálená neviditelná tečka posadil do baru, tak bych se rozhlédl a oni by tam byli se mnou, celá moje rodina, žena a tři děti, čtyři tečky by se na mě usmívaly a byly by stále se mnou, to by se určitě stalo, a jak si to říkám, tak otevírám ty černé stoleté venkovní dveře, kyvadlo mě znovu vystrčí na večerní náměstí a já ho hned vidím, ten skutečně nádherný letní večer, dívám se na ty krásné lidi a říkám si, že léto tady u Dunaje je středozezemské, jihoslovanské, že ti malí říční racci, co létají vzduchem, tyto mé myšlenky nadšeně podepisují a že lidé, co kolem mě kloužou městem, jsou tak impozantní, že bych je všechny do jednoho tesal do mramoru jako malé bohy z panteonu večerních procházek, ale na to teď není čas, teď musím do billy na nábřeží, kde se kupodivu stále ještě držím vzhůru a nakládám do košíku věci na pozdní letní večeri a stisknu v ruce mozzarellu, to malé italské vemeno, hrdlo vína mi vklouzne mezi prsty jako chladná svíce a těstoviny vybírám ty nejdražší, na kterých je všechno v italštině a které působí opravdu autenticky, cítím se při tomto nákupu skutečně uvolněně, jako by ten nákup byl jakýsi tajný rituál lidí, kteří proflámují celou noc, jako bychom tady u pokladny číslo tři všichni věděli, že nikdo z nás nejde se všemi těmi sýry a těstovinami domů, že všichni půjdeme s nákupními taškami rovnou do klubů, že jsme prostě nákupní rebelové, že jsme otcové a manželé, že jsme babičky

a vnučky, co se mezi všemi těmi sýry a uzeninami v obchodě vždy utrhnou ze řetězu a domů se vrátí až k ránu, a stejně jako se tam takto opouštím a vytahuji kyvadlo co nejvíc vzhůru, takže se ke mně vůbec nevrací, procházím bez jakýchkoli komplikací uličkou kolem pokladny, a když už postupuji směrem k východu, pokladní za mnou křikne: „A co takhle zaplatit?!“, zavolá mě zpátky a žasne nad tím, co jsem to provedl, kdežto já krčím rameny, hlas mi přeskakuje a najednou nevím, jak reagovat, a tak platím, samozřejmě platím a omlouvám se, ovšem pak se snažím vzdorovat, ani nevím proč, ale vzdoruji, říkám jí: „Křičet byste na mě snad nemusela!“ a pokladní se na mě podívá, nic neříká a já mám pocit, že do mě vidí, že vidí toho, kým opravdu jsem, že vidí, v jakých se topím sračkách, že se mi v palici kolébají dva světy, svět lítosti a svět vzdoru, a že můj vzdor „křičet byste na mě snad nemusela“ je tak zbytečný, tak dětinský, že jí nestojí za jediné slovo, ale pak to naštěstí všechno uzavře, propouští mě a soustředí se na dalšího chudinku, který to o pátečním večeru taky zkouší v potravinách, ale to já se již kvapně hrnu k východu, abych už byl konečně pryč, což se mi skoro podaří, nebýt toho, že u východu jako na potvoru pípnu, pípnu, až mě píchne u srdce, ale nezastavím, nezastavím a utíkám po schodech dolů na ulici a tvářím se, že mě se ten zvláštní ostrý zvuk netýká, snažím se pokračovat v chůzi, jenže sotva učiním další dva kroky, znovu ke mně dolehne řev, tentokrát mužský hysterický řev: „Okamžitě se vrať, pípnul jsi, tak se vrať!“ — a já se skutečně otáčím, otáčím se nikoli z poslušnosti, nýbrž ze zvědavosti, protože chci vědět, kterému božstvu tady čelím, a když ve dveřích zahlédnu malou obtloustlou postavu, která čenichá ve vzduchu

jako lovecký pes a vypíná hruď, tak si řeknu, že tohoto dám — a rozběhnu se. Můj běh je však příliš rychlý na to, abych působil nenápadně, utíkám skutečně rychle, předkláním se do sprintu, lidé se za mnou otáčejí a já si říkám, že je opravdu těžké sprintovat večerní ulicí nenápadně, ovšem že se to musím naučit, protože tohle rychlé proklouzávání prostorem se mi v životě určitě bude hodit, ale teď se jednoduše neohlížím, běžím a neotáčím se, jen špicuju uši, protože vím, jak běhají obtloustlé postavy, sám jsem taky obtloustlá postava, a tak jen poslouchám, přeběhnu tramvajové koleje před národním divadlem, běžím pod stromy a mezi lidmi, kteří se dokonce rozestupují a tu a tam se i lekají, znejišťuje je ta moje žlutá billataška, která je okamžitě podezřelá, celá se třese a já ji příliš svírám, svírám ji jako lup, jako kořist, ale neslyším ho, neslyším žádné funění ani dusot obtloustlé postavy za zády, a tak na chvíli zvolním, ovšem stále běžím a za vysokou školou výtvarných umění vyberu dva rohy a pak mě to napadne: už zdaleky vidím ten strom a vedle něj dva oblouky schodů, po nich vyjdu nahoru a jako člověk prahnoucí po Bohu zůstanu stát až před dómem a teprve pak se otočím a s výrazem nepokořené hrdosti se ohlédnu na ulici pod sebou a nikoho nevidím, setrásl jsem ho, neví, kde jsem, anebo z té prodejny ani nevyběhl, možná zakopl — kdoví. Kácím se na horlivou vírou prošlapané schody a oddechuju jako po hodině tělocviku — a jakmile pomyslím na tělocvik, hlavou mi hned prosvítí mé pendolo a já okamžitě znovu zafuním, ovšem ne kvůli běhu, ale nad tím, že už nemůžu dál, že jsem do života měl dobře našlápnuto, že jsem vystudoval prestižní kombinaci tělocvik—italština, ráno jsem si na fildě četl v Danteho

Božské komedii a po obědě vzdělával své tělo, přehupoval se přes hrazdu, plaval v bazénu motýlka a nestačil na studium s dechem, ale pak jsem získal místo tělocvikáře na gymplu a byl tam velmi oblíbený kvůli italským pově-
lům určeným studentstvu: *Andiamo, ragazzi!* — a život byl krásný. Jenže pak šlo všechno do sraček, protože jsem se zakoukal do té nádherné baby, viděl jsem ji stát u pokladen, pak ji pronásledoval po městě, nedokázal ji oslovit a poté jsem za ní nastoupil do tramvaje, až jsem už sám sobě připadal podezřelý, a tak jsem ji oslovil a obvinil ji z toho, co to se mnou vyvádí, že já musím domů, a ne pronásledovat po městě cizí ženskou, že mě zasáhla naplno, jak vůbec může být tak neodolatelná a ať toho okamžitě nechá — a z tohoto děvčete, které se na mě v té tramvaji tak bezbranně usmívalo (to jsem v onom prvním okamžiku skutečně nedohlédl až do důsledku), se stala moje žena a matka mých tří dětí. Nad hlavou se mi znovu třepotá hejno holubů a mně se sevře hrdlo, protože tito poslové míru na mě poslední dobou po městě pořádají učiněné hony, a tak se radši přitisknu ke zdi a dívám se na hloučky lidí sedících v kavárnách pod dómem a říkám si, že si tu ještě chvilku posedím, že v tomhle mém útočišti je opravdu příjemně a že moje rodina to ještě chvilku vydrží, můžou ještě chvilku žvýkat suchý chléb jako naši předci a představovat si Itálii, kterou nesu v billatašce domů, že to prostě zvládnou, ale co když to nezvládnou já — myslí vůbec oni na mě?! Co když mě jednou pendo-
lo, které mnou každou chvíli prosvítí, z mého života vykopne ven? Bojí se o mě aspoň? Počítají s možností, že když vytahují paty z domu, loučím se před odchodem na nákup a říkám jim, že jsem hned zpátky, tak se už taky

nikdy nemusím vrátit? Že jsem člověk, co si neustále pohrává s představou náhlé životní změny, a že jsem schopný začít nový život s jednou žlutou billataškou v ruce, že bych se teď s tou žlutou billataškou hrdě vydal na autobusové nádraží, koupil si lístek do Říma a posadil se v autobusu do zeleného šera mezi ospalé dělníky a migranty, vytáhl bych z tašky svou mozzarellu a víno a už bychom jeli, valili se po dálnici a nechávali si zdát o lepším světě, jenže to mou rodinu ani nenapadne, že by se něco takového mohlo se mnou stát a že k tomu přísně vzato vůbec nemám tak daleko. Možná je to však moje chyba, protože o svém stavu nepodávám své ženě dosti jasné zprávy, neví, co se se mnou děje, myslí si, že mě moje kariéra tělocvičáře nebavila, že jsem si tam nemohl pořádně vydělat, že máme vysoký životní standard, a taky si myslí, že teď jsem na rodičovské dovolené spokojený, a pokud snad ne přímo spokojený, tak přinejmenším smířený s tím, že jsem se čtyři roky plácal doma s našimi třemi dětmi, jež má žena vždy vrhla tak, aby to sedlo do jejího pracovního kalendáře, v létě se mnou vždy horlivě souložila — tlačila mé unavené tělo do sebe, když jsem na ni padal vyčerpáním, aby se naše první, druhé i třetí dítě rodily vždy na jaře, abychom pak měli společné léto a aby ona byla vždy na podzim zpět v práci, mohla finančně uzavřít rok a po ní abych mohl přebrat štafetu já. Mysl mi znovu osvěží kyvadlo a já při pohledu na hlouček děvčat, která jdou ulicí, objímají se a zpívají, při pohledu na jejich trestní výpravu městem, při níž se litují všichni muži, kteří už nemůžou anebo se bojí a chtějí si ze zoufalství prokousat žíly, já při pohledu na ně dávám za pravdu své ženě a hned si říkám: no a co, tak byla prostě rychlejší, věděla, co chce, měla své